

Materiały do dziejów straży granicznej na terenie guberni lubelskiej w latach 1837–1848

Tereny leżące przy granicy państwa zawsze stają się obszarem działalności osób zainteresowanych osiągnięciem zysków dzięki nielegalnemu wywożeniu i wwożeniu towarów. Uszczelnieniem granicy i zabezpieczeniem jej przed defraudacjami zajmowała się straż graniczna. Już w administracji celnej Rzeczypospolitej pracowali strażnicy celni. Także Księstwo Warszawskie miało nieliczną straż celną przy komorach, zwaną graniczną¹. Zagadnienie organizacji straży granicznej w Królestwie Polskim przed 1851 r. sporadycznie pojawia się w literaturze historycznej. Podejmując próbę przybliżenia tej problematyki autor zmuszony był posługiwać się „strzępami” informacji odnalezionych często zupełnie przypadkowo. Niewiele wiemy o organizacji straży przed powstaniem listopadowym, nie znamy także momentu jej oficjalnego powołania. W 1823 r. namiestnik Królestwa postanowił, iż dla dobra kraju i skarbu „w punktach najbliższych granicy” rozlokowana zostanie straż graniczna ustalając równocześnie górną granicę opłat, jakich można było żądać za wynajmowanie lokali dla strażników. Na podstawie tego aktu możemy stwierdzić, iż do pilnowania granicy wykorzystywano dwa rodzaje strażników tzn. pieszych i konnych dowodzonych przez nadstrażnika². W Rosji straż graniczną formalnie powołano w 1827 r. (ukaz Mikołaja I 5/17 VIII 1827), stawiając jej zadanie ochrony granicy przed nielegalnym napływem towarów i osób. Z powodu istnienia granicy celnej pomiędzy Rosją i Królestwem Polskim ukaz ten nie dotyczył Królestwa. Na formowanie straży granicznej na terenie województwa lubelskiego wpłynęły czynności związane z ostatecznym wytyczeniem granicy Królestwa i Austrii, co stało się faktem w 1826 r.³ W roku 1830 straż graniczna na granicy Królestwa Polskiego z Austrią w woj. lubelskim była zorganizowana w cztery jednostki z

¹ H. Dominiczak, *Granice państwa i ich ochrona na przestrzeni dziejów*, Warszawa 1997, s. 161 i 185.

² Lokal dla nadstrażnika mógł maksymalnie kosztować 100 zł, strażnika konnego 40 zł, a strażnika pieszego 30 zł. *Dziennik Praw Królestwa Polskiego*, t. VIII, s. 41–50.

³ K. Latawiec, *Spółeczność rosyjska na terenie guberni lubelskiej w latach 1864–1915*, msszynopis pracy doktorskiej w Bibliotece Głównej UMCS w Lublinie, Lublin, 2004, s. 238.

ośrodkami decyzyjnymi zlokalizowanymi w miejscowościach: Żerniki, Paary, Podmajdan, Lipa⁴.

Władze celne w razie zdecydowanego „oporu i nieuległości” mogły wzywać pomocy władz cywilnych i wojskowych. Po powstaniu listopadowym straż graniczną wspierał rozlokowany na granicy pułk piechoty, zamieniony pod koniec lat 40. przez sotnie kozackie⁵. Oto ciekawy przykład zaciekłości i determinacji defraudantów. W 1848 r. doszło do starcia kozaków patrolujących granicę z włościanami w okolicy galicyjskiej wsi Jastrzębiec. Początkowo granicę przekroczyło dwóch włościan, a gdy kozacy zaczęli ich ścigać z lasu wyszło pięćdziesięciu z cepami. Naczelnik pow. zamojskiego podejrzewał, iż kozacy przeschodzili w defraudacji⁶. Nierzadko strażnicy pracowali w trudnych warunkach, a brak odpowiednich dróg uniemożliwiał skuteczne ściganie przemytu prowadzonego na tym terenie na wielką skalę⁷.

Tabela 1. Organizacja straży granicznej w woj. lubelskim od strony Austrii w r. 1830.

Ośrodek decyzyjny	Obwód	Obszar działania	Długość odcinka	Obsada
Żerniki	hrubieszowski	Piaseczno – Korchynie	9 mil	Nadstrażnik, 2 strażników ruchomych, 16 strażników konnych, 1 strażnik pieszy
Paary	zamojski	Korchynie – Zamch	6 mil	Nadstrażnik, 2 strażników ruchomych, 12 strażników konnych, 2 strażników pieszych
Podmajdan	zamojski	Zamch – Bystre	7 mil	Nadstrażnik, 2 strażników ruchomych, 12 strażników konnych
Lipa	zamojski	Bystre – Janiszów	13 mil	Nadstrażnik, 2 strażników ruchomych, 22 strażników konnych, 1 strażnik pieszy

Źródło: Archiwum Główne Akt Dawnych, Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu 2352, s. 68.

⁴ Archiwum Główne Akt Dawnych, Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu 2352, s. 68, Dyslokacja straży celnej granicznej skarbowej w roku 1830.

⁵ K. Latawiec, *op. cit.*, s. 239.

⁶ Archiwum Państwowe w Lublinie (dalej: APL), Rząd Gubernialny Lubelski (dalej: RGL) Pol. (wydz. policyjny) 69, s. 35–36, Naczelnik pow. zamojskiego do gubernatora lubelskiego 9/21 XII 1848.

⁷ W 1855 r. Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu wytykała opłakany stan słupów granicznych i niedogodności dla służb celnych wynikające z braku duktów w pogranicznych lasach, polecając sporządzenie planów i kosztorysów robót oraz przekonanie właścicieli dóbr o ich konieczności. APL, RGL Adm. (wydz. administracyjny) 1738, s. 12, Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu do RGL 19/31 XII 1855; Naczelnik pow. zamojskiego wspominając o licznych przypadkach kontrabandy, stwierdza jednocześnie, że przekonanie właścicieli do budowy dróg było bardzo trudne („tego nie tylko drogą perswazji, lecz i przymusem doprowadzić do skutku nie podobna”), a decydowało o tym małe zaludnienie i duże zalesienie tych terenów. APL, RGL Adm. 1738, s. 19, Naczelnik pow. zamojskiego do RGL 21 III/ 2 IV 1856.

W Archiwum Państwowym w Lublinie w zespole Rząd Gubernialny Lubelski (1837–1866) wśród akt wydziału skarbowego znajdują się Rachunki Kasy Gubernialnej Lubelskiej. Łącznie zachowało się 17 Rachunków obejmujących lata 1837–1863 (sygn. 266–282). Generalnie można powiedzieć, iż są to roczne sprawozdania kasy gubernialnej zawierające wykaz wszystkich dochodów i wydatków poczynionych przez tę kasę lub w jej imieniu. To bardzo ciekawe źródło jest praktycznie niewykorzystywane przez historyków, gdy tymczasem zawiera informacje dotyczące bardzo szerokiej gamy problemów. Bardzo ciekawą częścią Rachunków są listy płac administracji rządowej gub. lubelskiej. Na podstawie tych informacji można ustalić chociażby strukturę organizacyjną i obsadę personalną straży granicznej w latach 1837–1850. Po reorganizacji straży granicznej przeprowadzonej w styczniu 1851 r. w Rachunkach zapisywano tylko kwotę przeznaczoną na pokrycie kosztów funkcjonowania straży granicznej. Niżej zostały zaprezentowane etaty straży granicznej z 1837, 1842 i 1848 r. W zaprezentowanych zestawieniach tabelarycznych wykorzystano wszystkie informacje zawarte w źródle, aczkolwiek tabele odbiegają nieznacznie od oryginału. Chodzi głównie o to, iż w Rachunkach za 1837 i 1842 r. nazwa posterunku (luki), na którym pracował strażnik znajduje się bezpośrednio nad jego nazwiskiem, a nie tak jak w niniejszej prezentacji w oddzielnej kolumnie. W przypadku 1837 r. płace zostały podane w złotych polskich (dalej: złp), natomiast za lata 1842 i 1848 w rublach (dalej: rb.) (od 1841 prowadzono w Królestwie Polskim rachunkowość w rublach). Warto dodać ponadto, że wykaz z 1848 r. przedstawia strukturę straży granicznej już w połączonych guberniach podlaskiej i lubelskiej. Prezentowane dokumenty świadczą o ciągłej pracy nad strukturą organizacyjną straży granicznej w tym okresie. Zmianom ulegała nie tylko lokalizacja poszczególnych posterunków straży granicznej, ale również liczba dystansów (objazdów). Reasumując można powiedzieć, że prowadzone zmiany szły w kierunku zwiększenia stanu osobowego straży granicznej i uszczelnienia granicy.

ANEKS I

„Władze i urzędy niższe na straż graniczną wedle etatu przy reskrypcie KRPIŚ [Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu] od 6/18 I 1837 N 5206 niemniej rozporządzeniem byłej KW [Komisji Wojewódzkiej] od 23 I/4 II 1837 N 6275/3225 udzielonego.”

Naczelnik straży	– Leon Morawski	– 6000 złp
Straż ruchoma	– Franciszek Braziewicz	– 420 złp
	Józef Dzioboni	– 180 złp
	Feliks Orzechowski	– 120 złp
Straż ruchoma	– Ignacy Szyszkowski	– 420 złp
	Grzegorz Chrościkowski	– 300 złp

Dystans I			
Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (złp)
Nadstrażnik		Bernard Paszkowki	225
		Julian Muller	1575
Strażnik ruchomy		Karol Fiuth	420
		Dionizy Sosiński	300
Strażnik konny	Hniszów	Ludwik Cybulski	420
		Jan Mitneker	276,29
Strażnik konny	Świerże	Franciszek Bobrowski	420
		Kajetan Bednarski	300
Strażnik konny	Dorohusk	Kajetan Bednarski	600
		Franciszek Bobrowski	120
Strażnik konny	Podkładniów	Józef Kuzkowski	420
		Bazyli Soszalski	276,29
Strażnik konny	Matcze	Stefan Tański	720
Strażnik konny	Horodło	Wincenty Ziółkowski	420
		Antoni Braziewicz	242,12
Strażnik konny	Strzyżów	Stanisław Świeszkowski	420
		Ksawery Pawłowski	276,29
Strażnik konny	Husynne	Wojciech Sarnecki	660
		Albert Krzemiński	60
Strażnik konny	Gródek	Szymon Rogalewicz	420
		Franciszek Bielecki	300
Strażnik konny	Ślipcze	Michał Leśniewski	443,1
		Jan Biedrzycki	276,29
Strażnik konny	Kosmów	Jan Kruger	720
Strażnik konny	Kryłów	Antoni Braziewicz	420
		Antoni Kołomiński	300
Strażnik pieszy	Husynne	Stanisław Łaszewski	540
Strażnik pieszy	Łaszków	Maciej Wolski	540

Dystans II			
Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (złp)
Nadstrażnik		Antoni Palendys	1800
Strażnik ruchomy		Dionizy Sosiński	420
		Piotr Jarzembowski	300
Strażnik ruchomy		Ignacy Śliwiński	372
		Karol Fiuth	301,27
Strażnik konny	Hołubie	Jan Kurczyński	720
Strażnik konny	Piaseczno	Karol Karnowski	420
		Antoni Odrobiński	300
Strażnik konny	Dołhobyczów	Grzegorz Waszkiewicz	420
		Ludwik Cybulski	300
Strażnik konny	Honiatyn	Piotr Rajdecki	720
Strażnik konny	Pawłowice	Franciszek Witanowski	420
		Antoni Blajerski	300
Strażnik konny	Oszczów	Ignacy Rogalski	720
Strażnik konny	Żabcze	Feliks Kowalski	420
		Grzegorz Waszkiewicz	60
		Wincenty Gutkowski	182,12
Strażnik konny	Suszów	Jan Kuczyński	720

Strażnik konny	Nowosiółki	Antoni Blajerski	420
		Franciszek Witanowski	300
Strażnik konny	Rzeplin	Franciszek Wroński	420
		Feliks Kowalski	300
Strażnik konny	Rokitno	Stefan Honwald	420
		Ignacy Wierzbowski	300
Strażnik konny	Żerniki	Antoni Kołomiński	420
		Szymon Rogalewicz	300
Strażnik konny	Szlatyn	Franciszek Bilicki	420
		Karol Karwowski	300
Strażnik konny	Chodywańce	Franciszek Sandecki	370
		Franciszek Wołoszyński	33,24
Strażnik konny	Jarczów	Jan Mazurkiewicz	420
		Stefan Honwald	300
Strażnik konny	Korchynie	Filip Rykowski	370
		Jan Tyszka	330,24
Strażnik pieszy	Honiatyn	Tomasz Kudelski	540
Strażnik pieszy	Radków	Leon Sadowski	540

Dystans III

Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (złp)
Nadstrażnik		Michał Kowalski	300
		Bernard Paszkowski	750
		Feliks Kosica	750
Strażnik ruchomy		Michał Kowalski	60
		Jan Józwiakowski	540
Strażnik ruchomy		Ksawery Pawłowski	200
		Karol Rogalski	481,18
Strażnik konwojowy	Jezierna	Leonard Kulesz	420
		Jan Mazurkiewicz	300
Strażnik konny	Paary	Wincenty Leśniewski	720
Strażnik konny	Leliszka	Jakub Nowosielski	420
		Ignacy Szyszkowski	300
Strażnik konny	Sołokije	Jan Biedrzycki	200
		Leonard Kulesza	308,24
Strażnik konny	Jezierna	Jan Mitneker	200
		Karol Erdmann	308,24
Strażnik konny	Maziły	Wincenty Bogusławski	60
		Bazyli Soszalski	110
		Leopold Kluczyński	424
Strażnik konny	Rybica	Józef Grochowski	720
Strażnik konny	Borowe Młyny	Piotr Jarzębski	420
		Feliks Zalewski	300
Strażnik konny	Borowe Młyny	Piotr Pietruszewski	720
Strażnik konny	Zamch	Jan Ciemnowski	60
		Adam Kniaziewicz	660
Strażnik konny	Obsza	Leopold Kluczyński	300
		Ludwik Sosiński	362,12
Strażnik pieszy	Żyłka	Julian Błoński	540
Strażnik pieszy	Jezierna	Józef Uryniecki	500

Dystans IV			
Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (złp)
Nadstrażnik		Butatowicz	1800
Strażnik ruchomy		Jan Józwiakowski	180
		Michał Kowalski	180
		Jan Zebrzuski	360
Strażnik ruchomy		Józef Matuszkiewicz	420
		Franciszek Braziewicz	300
Strażnik konny	Wola Obszańska	Andrzej Rusianowski	300
		Karol Erdmann	120
		Kazimierz Józwiakowski	300
Strażnik konny	Różaniec I	Wincenty Czajkowski	60
		Jan Horecki	360
		Aleksander Kuczyński	300
Strażnik konny	Różaniec	Zygmunt Zieleniewski	60
		Aleksander Kuczyński	360
		Jan Horecki	270
		Andrzej Tarakow	30
Strażnik konny	Wola Różaniecka	Antoni Bieńkowski	720
Strażnik konny	Luchów I	Albert Krzemiński	420
		Jan Zawadzki	300
Strażnik konny	Luchów II	Józef Turowicz	720
Strażnik konny	Bukowina	Józef Krzewicki	720
Strażnik konny	Dąbrówka	Franciszek Wołoszyński	390
		Kacper Sikorski	330
Strażnik konny	Zagródki	Jan Dabrowski	420
		Stanisław Świerzkowski	300
Strażnik konny	Szyszaków	Jan Zawadzki	420
		Zygmunt Zieleniewski	300
Strażnik konny	Kulno	Józef Dzioni	120
		Józef Dziubiński	300
		Józef Majewski	300
Strażnik konny	Bystre	Bonifacy Niwiński	300
		Józef Dziubiński	120
		Antoni Ginter	300
Strażnik konny	Krzyszów	Jan Dobiszewski	240
		Józef Matuszkiewicz	307,6
Strażnik konny	Kamionka	Franciszek Krzczkowski	300
		Bonifacy Niwiński	120
		Wiktor Wciślicki	300
Strażnik konny	Hucisko	Feliks Zelewski	420
		Jan Ziółkowski	300
Strażnik konny	Sieraków	Ignacy Wierzbotołowicz	420
		Bartłomiej Zagierski	300
Strażnik pieszy	Kulno	Józef Borzęcki	540

Dystans V			
Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (złp)
Nadstrażnik		Jan Broniewski	1800
Strażnik ruchomy		Wiktor Wciślicki	420
		Stanisław Szczawiński	300

Strażnik ruchomy		Kazimierz Józwiakowski	420
		Jan Dębowski	120
		Wincenty Czajkowski	180
Strażnik konny	Zwolaki	Hieronim Sutarzewicz	420
		Józef Kuzkowski	120
		Jan Dębowski	180
Strażnik konny	Maziarnia	Bartłomiej Zagórski	420
		Jakub Nowosielski	300
Strażnik konny	Pęk	Kajetan Lipski	300
		Jan Skwierczyński	420
Strażnik konny	Momoty	Franciszek Raczyński	420
		Franciszek Wroński	300
Strażnik konny	Jakuby	Bonawentura Załęski	420
		Antoni Szpiur	300
Strażnik konny	Łązek Ordynacki	Antoni Odrobiński	420
		Franciszek Krzeczkowski	300
Strażnik konny	Bąk	Stanisław Głuski	720
Strażnik konny	Świdry	Stanisław Szczawiński	420
		Franciszek Raczyński	300
Strażnik konny	Siembidy	Antoni Szpiur	420
		Bonawentura Załęski	300
Strażnik konny	Goliszowiec	Jan Skwierczyński	300
		Kajetan Lipski	240
		Michał Tymczak	122,12
Strażnik konny	Brody	Józef Dziubiński	300
		Franciszek Krzeczkowski	120
		Bonifacy Niwiński	300
Strażnik konny	Brody	Karol Erdmann	240
		Andrzej Rusianowski	360
		Józef Dziuboni	120
Strażnik konny	Brzuza	Antoni Gunther	420
		Jan Ciemniwski	184,24
Strażnik konny	Łązek Zaklikowski	Jan Horecki	60
		Wincenty Czajkowski	480
		Józef Kuzkowski	180
Strażnik konny	Karczemka	Bazyli Soszalski	60
		Wincenty Bogusławski	660
Strażnik konny	Borów I	Adam Kniaziewicz	60
		Jan Ciemniwski	480
		Wojciech Gótkowski	180
Strażnik konny	Borów II	Aleksander Kuczyński	60
		Zygmunt Zieleniewski	360
		Albert Krzemiński	210
		Wojciech Sarniecki	90
Strażnik konny	Janiszów	Piotr Bułakowski	720
Strażnik pieszy	Żak	Marcin Domański	540

Źródło: APL, RGL Skb. 266, s. 292–306, Rachunek Kasy Gubernialnej Lubelskiej[...] za rok 1837.

ANEKS II

Organizacja straży granicznej w 1842 r.

Naczelnik straży – August Greffen – 900 rb.
 Bonifacy Neyburg – 180 rb.
 Józef Makowski – 180 rb.

Objazd I			
Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik		Konstanty Borejsza	27,50
		Kacper Pisarzewski	357,50
Straż ruchoma	Zaklików	Gąsiewski	45
		Ziemiński	30
		Kuczyński	75
		Kniachowiecki	30
Straż ruchoma	Zaklików	Potocki	75
		Szybalski	105
Straż ruchoma	Zaklików	Zaczyński	30
		Zieleniewski	45
		Naczyński	105
Straż ruchoma	Janiszów	Stanisław Bochiński	22,50
		Teodor Swiański	45
		Mojżesz Szkodziński	75
		Jan Ostrowski	30
Straż ruchoma	Borów 1	Feliks Jakowicki	75
		Jan Eder	105
Straż ruchoma	Borów 2	Adam Łachmański	30
		Julian Szymanowski	39
		Antoni Grędzki	6
		Teodor Swiański	105
Straż ruchoma	Karczemka	August Książopolski	30
		Jan Eder	45
		Feliks Podgórski	105
Straż ruchoma	Łązek	Józef Ptaszyński	45
		Michał Gosiewski	2
		Stanisław Bochiński	43
		Teodor Kozłowski	90
Straż ruchoma	Brzuza	Stanisław Liczbiński	45
		Ludwik Kuźmiński	30
		Ignacy Knichowicki	75
		Józef Bednarski	30
Straż ruchoma	Buda	Jan Dunajewski	45
		Piotr Modrzejewski	30
		Antoni Grędzki	60
		Tomasz Kurowski	45
Straż ruchoma	Łązek	Dymitr Lebiediew	70

Objazd II			
Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik		Wincenty Wilczyński	330
Straż ruchoma	Szklarnia	Jan Zborowski	45
		Jan Sokołowski	135
Straż ruchoma		Józef Jabowski	30
		August Księżpolski	150
Straż ruchoma		Jakub Kuczyński	75
		Józef Dąbrowski	105
Straż posterunkowa	Brody	Adam Bnię	180
Straż posterunkowa	Goliszewiec	Józef Kusierowicz	180
Straż posterunkowa	Siembidy	Onufry Rakuszewski	75
		Leopold Roszkowski	60
		Piotr Bułakowski	45
Straż posterunkowa	Świdry	Jan Dobiszewski	180
Straż posterunkowa	Gwizdy	Piotr Modrzejewski	45
		Tomasz Szpigiel	36,47 ½
		Ludwik Kuźmiński	13,52 ½
		Józef Wilczyński	85
Straż posterunkowa	Bąk	Stanisław Zagrobski	120
		Bednarski	60
Straż posterunkowa	Łązek	Jan Mieszkowski	30
		Jan Batycki	120
		Mojżesz Szkodziński	30
Straż posterunkowa	Jakuby	Michał Zieleniewski	30
		Piotr Zaczyński	135
		Michał Gosiewski	15
Straż posterunkowa	Momoty	Jan Sokołowski	45
		Jan Zborowski	15
		Jan Ostrowski	90
		Franciszek Czech	30

Objazd III			
Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik		Kacper Pisarzewski	32,50
		Konstanty Borejsza	302,50
		(Dankiewicz kontroler skarb.	12,50
		Mowiński kontroler skarb.)	18
Straż ruchoma	Podolszynka	Józef Kościński	45
		Stanisław Geppart	135
Straż ruchoma		Jan Eder	30
		August Zieliński	150
Straż posterunkowa	Pęk	Jan Batycki	30
		Mieszkowski	45
		Jan Tyszka	105
Straż posterunkowa	Maziarnia	Jan Marmark	75
		Maciej Perkowski	105
Straż posterunkowa	Zwolaki	Feliks Podgórski	75
		Piotr Modrzejewski	105

Straż posterunkowa	Sieraków	Michał Wieczorkowski	180
Straż posterunkowa	Pólsieraków	Wojciech Rusecki	180
Straż posterunkowa piesza	Żuk	Józef Boręcki	120
Straż posterunkowa piesza	Pęk	Michał Zielesiewicz	105
Straż posterunkowa piesza	Ryczki 1	Franciszek Rybaczewski	180
Straż posterunkowa piesza	Ryczki 2	Piotr Gruglaszewski Jan Jozwiakowski	30 150
Straż posterunkowa piesza	Kamionka 1	Leopold Roszkowski Józef Ziemiński	75 105
Straż posterunkowa piesza	Kamionka 2	Tomasz Szpigiel Antoni Murzynowski	45 135
Straż posterunkowa piesza	Krzeszów	Aleksander Kuczyński	180
Straż posterunkowa piesza	Bystre	Jan Czeminiewski	180

Objazd IV

Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik		Julian Kurnatowski	390
Straż ruchoma		Adam Kleczyński	180
Straż ruchoma		Adam Zieliński	30
		Piotr Gryglaszewski	150
Straż ruchoma		Jan Liga	75
		Wincenty Górski	105
Straż posterunkowa	Kulno	Maciej Perkowski	75
		Jan Marmark	75
		Stanisław Bochiński	30
Straż posterunkowa	Szyszków	Wojciech Dwojakowski	75
		Tomasz Korowiecki	60
		Antoni Grądzki	15
		Leopold Roszkowski	30
Straż posterunkowa	Zagródki	Teodor Prożański	30
		Adam Lachmański	150
Straż posterunkowa	Dąbrówka	Ludwik Lizewski	90
		Stanisław Bochiński	60
		Szymon Rogąła	30
Straż posterunkowa	Bukowina	Mojżesz Szkodziński	75
		Feliks Jakowiecki	11,94
		Franciszek Czech	18,6
		Józef Bednarski	45
		Jakub Kuczyński	30
Straż posterunkowa	Luchów 1	Ignacy Braziewicz	180
Straż posterunkowa	Luchów 2	Adolf Lipiński	180
Straż posterunkowa	Podmajdan	Stanisław Wilczkiewicz	75
		Onufry Arkuszewski	105
Straż posterunkowa	Wola Różaniecka	Tomasz Kurowski	75
		Józef Fiedkiewicz	105

Straż posterunkowa piesza	Kulno	Dymitr Lebediew	50
---------------------------	-------	-----------------	----

Objazd V

Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik		Adolf Daszkowski	390
Straż ruchoma	Zamch	Józef Dąbrowski Mieszkowski	75 105
Straż ruchoma	Obsza	Grzegorz Chrościchowski	180
Straż ruchoma	Rybnica	Wiktor Bieczyński Stanisław Szczawiński	30 150
Straż posterunkowa	Różaniec	Józef Ziemiński Józef Ptaszyński	45 135
Straż posterunkowa	Wola Obszańska	Antoni Kolwoski Jan May	75 105
Straż posterunkowa	Obsza	Jan Jozwiakowski Grzegorz Zaręba	30 150
Straż posterunkowa	Zamch	Feliks Kowalski Józef Dziubiński	60 120
Straż posterunkowa	Borowe Młyny 1	Feliks Orzechowski Łukasz Dudziński	45 135
Straż posterunkowa	Borowe Młyny 2	Jan Tyszka	75
Straż posterunkowa	Łysa Góra 1	Franciszek Krzeczkowski Franciszek Witanowski	45 135
Straż posterunkowa	Łysa Góra 2	Jan Beyza Jan Zborowski	45 135
Straż posterunkowa	Rybnica	Stanisław Geppart Józef Kormiński Norbert Potocki	45 30 105

Objazd VI

Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik		Stanisław Ziemiński	390
Straż ruchoma	Tomaszów	Franciszek Trębicki	180
Straż ruchoma	Tomaszów	Antoni Bienkowski	180
Straż ruchoma	Momoty	Aleksander Kuliszewski Jan Loga Aleksander Pomaski	75 15 90
Straż posterunkowa	Paary 1	Józef Dziankowski Jan Skwierczyński	75 105
Straż posterunkowa	Paary 2	Teodor Kozłowski Antoni Żebrowski	90 90
Straż posterunkowa	Maziły 1	Józef Platensteyn	180
Straż posterunkowa	Maziły 2	Leonard Kulesza Ludwik Lizewski	90 90
Straż posterunkowa	Jezierna	Piotr Jarzębski	180
Straż posterunkowa	Sołokije	Józef Turowicz	180
Straż posterunkowa	Żyłka	Jan May Antoni Kolwoski	75 105
Straż posterunkowa	Leliszka	Kacper Sikorski	180
Straż posterunkowa	Korchynie	Daniel Zarębski	180

Straż posterunkowa	Jarczów	Jan Skwarczyński	75
		Wojciech Wolski	105
Straż konwojowa	Jezierna	Józef Dzimbiński	60
		Feliks Kowalski	120
Straż piesza	Sołokije	Michał Adamiec	120
Straż rogatkowa	Tomaszów	Leon Sadowski	120

Objazd VII

Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik		Julian Engler	323,20
Straż ruchoma		Antoni Zieliński	180
Straż ruchoma		Aleksander Pomaski	90
		Jan Laga	90
Straż ruchoma		Piotr Rajdecki	180
Straż posterunkowa	Chodywańce	Antoni Żebrowski	90
		Piotr Świerzkowski	20,50
		Tomasz Giżycki	69,50
Straż posterunkowa	Szlatyn	Piotr Świerzkowski	90
		Leonard Kulesza	90
Straż posterunkowa	Żerniki	Stanisław Szczawiński	90
		Wiktor Bieczyński	90
Straż posterunkowa	Rokitno	Antoni Murzynowski	15
		Adam Dargusz	165
Straż posterunkowa	Rzeplin	Jan Wójcik	180
Straż posterunkowa	Radków	Franciszek Wołoszyński	180
Straż posterunkowa	Nowosiółki	Aleksander Zakrzewski	180
Straż posterunkowa	Suszków	Antoni Izdebski	180
Straż rogatkowa	Radków	Tomasz Kudelski	120

Objazd VIII

Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik		Józef Banasiewicz	390
Straż ruchoma	Horoszyce	August Szymanowicz	45
		Leon Parkociński	120
		Ludwik Księżyński	15,90
Straż ruchoma	Kadłubiska	Wincenty Górski	75
		Aleksander Kaliszewski	105
Straż ruchoma	Kadłubiska	Jakub Maszyński	75
		Józef Kozmiński	105
Straż posterunkowa	Żabcze	Wincenty Ziółkowski	180
Straż posterunkowa	Oszczów	Franciszek Witanowski	45
		Franciszek Krzeczkowski	135
Straż posterunkowa	Pawłowice	Józef Grodzowski	180
Straż posterunkowa	Honiatyn	Julian German	75
		Wilczkiewicz	105
Straż posterunkowa	Dołhobyczów	Wojciech Wolski	75
		Józef Dzikowski	105
Straż posterunkowa	Buda Szychtarska	Leon Parkociński	60
		Ludwik Kruszyński	120
Straż posterunkowa	Piaseczno	Szybalski	75
		Julian German	105

Straż posterunkowa	Hołubie	Feliks Meywald	32
		Franciszek Czech	28
		Teodor Ermułajew	12
Straż piesza	Hołubie	Wincenty Leśniewski	120

Objazd IX od strony Rosji			
Funkcja	Luka (posterunek)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik		Julian Muller	90
		Maciej Słomiński	180
Straż ruchoma	Dubienka	Jan Wilczyński	45
		Szymon Żypowski	63
Straż posterunkowa	Hniszów	Antoni Kołomiński	72
		Michał Dolinowski	27
		Łysakowski	9
Straż posterunkowa	Świerże	Kajetan Bednarski	36
		Jan Czajkowski	72
Straż posterunkowa	Dorohusk	Tomasz Brajerski	108
Straż posterunkowa	Husynne	Stanisław Łaszewski	81
Straż posterunkowa	Podkład	Bazyli Soszalski	9
		Szymon Żypowski	9
		Szymon Zawistowski	64,32
Straż posterunkowa	Matcze	Piotr Kwiatkowski	36
		Jan Pilarski	72
Straż posterunkowa	Horodło	Karol Karwowski	99
		Marcin Szypryn (?)	9
Straż posterunkowa	Łuszków	Franciszek Bobrowski	27
		Piotr Czerwiński	47,25
		Ignacy Amaterski	6,75
Straż posterunkowa	Strzyżów	Ksawery Pawłowski	108
Straż posterunkowa	Husynne	Karol Dawidowicz	108
Straż posterunkowa	Gródek	Franciszek Bielicki	45
		Ludwik Uziembło	63
Straż posterunkowa	Słupcze	Jan Biedrzycki	81
		Maciej Długoszewski	27
Straż posterunkowa	Koczmów	Antoni Szpitzer	36
		Bonifacy Sobolewski	72
Straż posterunkowa	Kryłów	Jan Żarnowski	36
		Antoni Kubkowski	72

Źródło: APL, RGL Skb. 270, s. 268–285, Rachunek Kasy Gubernialnej Lubelskiej[...] za rok 1842.

ANEKS III

Organizacja straży granicznej w 1848 r.

Straż graniczna okręg VII od strony Austrii

Naczelnik straży – Feliks Kościa – 900 rb.

Strażnik ruchomy – Ludwik Zalewski – 180 rb.

Strażnik ruchomy – Bonifacy Neuburg – 180 rb.

Objazd I		
Nazwa luki (posterunku)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik	Ludwik Kurnatowski	390
Łązek Zaklikowski	Adam Ciechoński	180
Łązek Zaklikowski	Konstanty Gałecki	180
Łązek Zaklikowski	Leopold Baworowicz	120
Borów	Piotr Jastrzębski	180
Karczemka	Józef Kozewicz	180
Brzuza	Wincenty Rutkowski	180
Brody	Józef Pawłowski	180
Zdziechowice	Jan Eder	90
	Antoni Kładowski	90
Zdziechowice	Tadeusz Arkuszewski	180
Janiszów	Wojciech Piwowarski	120
Janiszów	Tomasz Kurowicki	120
Borów 2	Jan Ciemniewski	120
Sanka (?)	Marian Teski	120
Międzylesie	Józef Kwasiborski	120
Buda	Piotr Uściński	120

Objazd II		
Nazwa luki (posterunku)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik młodszy	Józef Makowski	330
Groiec	Adam Kleczyński	180
Świdry	Franciszek Rybaczewski	180
Gwizdów	Józef Wilczyński	180
Jakuby	Teodor Masłów	180
Momoty	Antoni Kolwowski	180
Janów	Aleksander Kuczyński	180
Janów	Aleksander Zakrzewski	180
Goliszowiec	Łukasz Bednarski	120
Czerniaki	Jan Zatkalik	120
Siembidy	Jan Dobiszewski	120
Piekielne Wrota	Józef Jelonek	120
Bąk	Krzysztof Palulski	120
Łązek Ordynacki	Jan Jałmużyński	120
Jakuby	Antoni Bednarski	120
Bąk	Stanisław Lipski	110
	Stanisław Wiktor	10

Objazd III		
Nazwa luki (posterunku)	Imię i nazwiska	Płaca (rb.)
Nadstrażnik	Józef Banasiewicz	390
Podolszynka	Augustyn Zieliński	180
Lipińskie Mosty	Jan Loga	180
Lipińskie Mosty	Augustyn Książopolski	180
Bystre	Stanisław Szczawiński	180
Łazy	Tomasz Giżycki	180
Pęk 2	Stanisław Wilczkiewicz	180
Maziarnia	Jan Batycki	180

Sieraków	Feliks Ostrowski	180
Ryczki	Jan Maj	180
Kamionka 2	Piotr Rogalski	123,60
Gozd	Daniel Zrzelski	120
Żuk	Józef Szpatowicz	120
Zwolaki	Franciszek Izdebski	120
Podsieraków	Jan Borzęcki	120
Kamionka 1	Jan Dębowski	94,5
	Ludwik Kruszyński	20
Krzyszów	Wawrzyniec Roszkowski	120
Krzyszów	Wincenty Górski	120
Nowa Wieś	Jan Zborowski	5
	Paweł Niedzielski	105
	Fryderyk Heuzelejcht	10

Objazd IV

Nazwa luki (posterunku)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik	Kazimierz Orzechowski	390
Podmajdan	Feliks Dziekoński	180
Tarnogród	Antoni Bienkowski	180
Tarnogród	Stanisław Bocheński	180
Kubia (?)	Teodor Różański	105
	Maciej Rudziński	75
Szyszków	Józef Plateusztain	78,50 + 5,19
	Aleksander Okmiński	15
Dąbrówka	Piotr Starzyński	135 + 2,70
Bukowina	Grzegorz Zaremba	180
Luchów 1	Antoni Żebrowski	180
Luchów 2	Michał Zieleniewski	180
Wola Różaniecka	Konstanty Podgórski	75
	Józef Turowicz	105
Smoluchy 2	Piotr Czerwiński	120
Zagrodki	Leonard Smorongiewicz	110
	Stanisław Lipski	10
Podmajdan	Piotr Żaczyński	120
Różaniec	Leopold Romański	10 + 0,60
	Stanisław Wiktor	90
	Leon Kulczycki	10

Objazd V

Nazwa luki (posterunku)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik	Józef Matuszewski	330
Zamch	Aleksander Pomaski	180
Fryszarka	Antoni Kłodawski	90
	Jan Eder	90
Fryszarka	Ignacy Braziewicz	180
Różaniec	Jan Wojcicki	160
	Antoni Russecki	20
Wola Obszańska	Ludwik Kruszyński	150 + 1,80
Obsza	Wojciech Wolski	180
Zamch	Seweryn Malinowski	180

Borowe Młyny	Józef Wojtaszewski	15
	Piotr Rogalski	45
	Filip Rafałowicz	120
Lisia Góra 2	Józef Anuszkiewicz	180
Łęg	Jan Normark	106,66 ½ + 0,20
	Ambroży Zieliński	10
Lisia Góra 1	Jan Rajdecki	47,99 ½ + 0,12
	Paweł Dąbrowski	60
	Leonard Smorągowicz	10
Rybnica	Leon Kulczycki	110
	Paweł Dąbrowski	10
Paary	Wincenty Ziółkowski	120

Objazd VI		
Nazwa luki (posterunku)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik	Jan Mękarski	390
Tomaszów	Grzegorz Chruściechowski	180
Tomaszów	Leon Parkociński	180
Łaszczówka	Józef Wojtaszewski	165 + 0,90
Paary 2	Piotr Świszkowski	180
Maziły 2	Józef Turowicz	75
	Konstanty Podgórski	105
Jezierna	Józef Fietkiewicz	180
Chodywańce	Franciszek Aliński	120
Jezierna	Piotr Gryglaszewski	180
Jezierna	Leonard Kulesza	180
Sołobije	Karol Mędrzecki	75
	Jan Grabowski	30
	Stanisław Krawczyński	15
	Franciszek Łobodziński	60
Żyłka	Zygmunt Zieleniewski	180
Korchynie	Dymitr Gregoriew	180
Zawadki	Józef Bednarski	180
Maziły 1	Marcin Pienkowski	120
Podleśna	Adolf Lipiński	120
Jezierna	Samuel Józefowicz	120
Tomaszów	Leon Sadowski	120
Sołobije	Adam Brzeziński	120
Leliszka	Franciszek Wysocki	120
Żurawie	Józef Gnatowski	120

Objazd VII		
Nazwa luki (posterunku)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik	Konstanty Borejsza	220
	Walerian Bienkowski	110
Telatyn	Franciszek Krynicki	180
Łaszczów	Józef Działkowski	180
Łaszczów	Teodor Kozłowski	180
Szlatyn	Michał Gąsiewski	180
Żerniki	Franciszek Grabowski	75
	Karol Mędrzecki	105

Rzeplin	Teodor Jermołajew	180
Radków	Karol Dawidowicz	180
Nowosiółki	Szczepan Wierzbicki	180
Łuczów	Franciszek Krzeczowski	180
Plebanka	Fryderyk Heutzeleit	100
	Paweł Niedzielski	20
Zarośle	Aleksander Kowalczyk	120
Rokitno	Józef Jankowski	120
Radków	Antoni Izdebski	106,65 ½

Objazd VIII		
Nazwa luki (posterunku)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik	Walerian Bienkowski	220
	Konstanty Borejsza	110
Kadłubiska	Franciszek Trębicki	180
Horoszczyń	Julian Malinowski	180
Horoszczyń	Aleksander Kaliszewski	180
Żabcze	Jan Skwierczyński	30 + 3,24
	Franciszek Żabodziński	81
	Stanisław Krawczyński	15
Olszów	Józef Zajczkowski	180
Pawłowice	Onufry Arkuszewski	180
Dołhobyczów	Antoni Zieliński	180
Cypel	Wiktor Bieczyński	180
Buda Chałubska	Konstanty Szybalski	180
Buda Szychtarska	Józef Dziubiński	180
Hołubie	Piotr Rajdecki	180
Honiatyn	Wincenty Leśniewski	120
Dołhobyczów	Łukasz Dudziński	120
Piaseczno	Feliks Podgórski	120

Straż graniczna okręg VIII od strony Rosji

Nadstrażnik – nikt nie piastował tego stanowiska

Strażnik ruchomy – Seweryn Batorzyński – 108 rb.

Strażnik ruchomy – Aleksander Okmiński – 99,54 rb.

Objazd I		
Nazwa luki (posterunku)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik	Klemens Monasterski	270
Dubienka	Karol Matuszewski	108
Kryłów	Józef Kołodziejski	108
Ślipcze	Julian Szymanowski	108
Gródek Nadbużny	Franciszek Gołowi	39,24
	Karol Fijałkowski	18
Strzyżów	Antoni Kołomiejski	108
Horodło	Wojciech Dwojakowski	108
Matcze	Tomasz Brajerski	108
Skrychiczyn	Ignacy Majewski	108
Husynne	Kazimierz Marciniak	4,50

	Władysław Monasterski	103,50
Dorochucze	Stanisław Kurowski	108
Świerze	Antoni Kubkowski	27,54
	Józef Smoleński	72
Kniszew	Karol Piotrowski	108
Husynne	Józef Łysakowski	81
Łuszków	Karol Żmudzki	81

Objazd II		
Nazwa luki (posterunku)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik	Marcin Słomiński	67,50
	Wiktor Święda	174
	Kajetan Pięłowski	28,50
Soliborze	Lucjan Batożyński	36
	Daniel Stopczyk	55,8
Soliborze	Adolf Izdebski	108
Siedliszcze	Stanisław Liczbiński	108
Bytoń	Jan Stypudkowski	108
Zborów	Maciej Długoszewski	108
Chorkówek	Mateusz Ptaszyński	108
Włodawa	Jan Mielnikier	72
	Feliks Zalewski	36
Suszno	Mustafa Lisowski	108
Rozalin	Teodor Zienkiewicz	9
	Feliks Woliński	99
Sławki	Jan Cembajewicz	108
Dołhobyczów	Teodor Dąbrowski	108
Hanna	Wojciech Bejzia	108
Pawluki	Franciszek Bobrowski	81

Objazd III		
Nazwa luki (posterunku)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik	Anastazy Plendus	270
Kodeń	Michał Tymczak	108
Kodeń	Bonifacy Sobolewski	108
Okcza	Ignacy Mojżeszowicz	108
Kostomłoty	Dymitr Teraszkin	108
Morawice	Ignacy Strachocki	108
Terespol	Adam Jakszyc	108
Samowice	Leon Dawidowski	108
Neple	Michał Dolinowski	108
Ratulín	Antoni Szerszonowicz	108
Woroblin	Leopold Selezowski	108
Werszechlis	Ferdynand Hirner	108
Janów	Grzegorz Waszkiewicz	108
Bubel	Feliks Woliński	9
	Teodor Zienkiewicz	99
Gorajna	Tomasz Perkowski	108
Sławatycze	Szymon Zawistowski	108
Liszno	Antoni Łabęcki	108

Szostaki	Antoni Murzynowski	108
Suchry	Zenobiusz Sławniczuk	81
Wygoda	Filip Pietryków	81

Objazd IV		
Nazwa luki (posterunku)	Imię i nazwisko	Płaca (rb.)
Nadstrażnik	Juliusz Muller	270
Ruska Strona	Antoni Frącki	108
Ruska Strona	Adam Domański	108
Mogielnica	Antoni Heutzel	72
	Piotr Zawadzki	36
Gródek	Jan Biedrzycki	108
Krzemień	Józef Strachocki	108
Kamieńczyk	Pantaleon Dąbrowski	45
	Apolinary Godlewski	63
Młynarze	Filip Rubiński	108
Serpelice	Jan Czajkowski	108
Zaburze	Gabriel Bobory	27
	Konstanty Sakowski	76,77
Mierzvice	Ksawery Pawłowski	108
Kuzki	Franciszek Spiczyński	108
Mężenin	Ignacy Jasiński	108
Draznien	Leon Kryński	81
Wirów	Apolinary Godlewski	33,75
	Pantaleon Godlewski	47,25

Źródło: APL, RGL Skb. 275, s. 663–684, Rachunek Kasy Głównej Lubelskiej z wszelkich dochodów i rozchodów za rok 1848 [...] ułożony 18/30 IV 1849.